

Umeå kommun

Rektorn vid Täfteå skola

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Täfteå skola
i Umeå kommun

Tillsyn i Täfteå skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Umeå kommun under hösten 2012 och våren 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Täfteå skola besöktes av Skolinspektionen den 21 november 2012.

Fakta om skolan

Täfteå skola ligger i det lilla samhället Täfteå ca en mil norr om Umeå. Skolan omfattar förskoleklass till och med grundskolans årskurs 6 samt fritidshem. Sammanlagt går 196 elever på skolan. Skolan är organiserad i tre arbetslag, ett för fritidshemmet, ett för förskoleklass till och med årskurs 3 och ett för årskurs 4 – 6. För verksamheten ansvarar en rektor. Skolan har ett ökande elevantal och en utbyggnad av skolans lokaler planeras för att möta behovet.

Skolinspektionen efterfrågar i samband med tillsynen underlag från skolan som visar andelen elever som har nått målen i de ämnen och årskurser där det finns kunskapskrav för utbildningen. Skolan kan inte visa ett sådant underlag. Rektor anger i intervju att kunskapsutvecklingen för varje elev följs upp i alla ämnen och att eleverna i hög grad når de nationella utbildningsmålen. Vid fak-takontroll av rapporten tillägger rektor att skolan i årskurs 3 har godkända resultat i ämnen som har kunskapskrav.

Nationell statistik (SIRIS) för de nationella ämnesproven i årskurs 3 i svenska och matematik visar att skolans resultat år 2012 var bättre än genomsnittet i riket på samtliga delprov. I svenska nådde samtliga elever kravnivån i alla delprov utom ett (delprovet läsning skönlitterär text, där andelen som nådde kravnivån var 96,7 procent). I matematik nådde samtliga elever kravnivån i alla delprov, medan andelen elever i riket som klarade kravnivån i de olika delproven låg mellan 83,3 och 92,4 procent. Skolan hade vårterminen 2012 inte några elever i årskurs 6, det finns därför inte några nationella ämnesprov att redovisa för årskursen.

Helhetsbedömning

Tillsynen visar att rektor för Täfteå skola har god kännedom om verksamheten och en nära kontakt med personal och elever. Tillsammans med skolans personal verkar rektor för att verksamheten utvecklas, bland annat genom särskilda satsningar inom svenska och matematik.

Skolan kartlägger regelbundet elevernas stödbehov och för elever som är i behov av särskilt stöd utarbetas åtgärdsprogram. Det noteras att Skolinspektion-

en separat utreder ett anmälningssärende (dnr 41-2012:5515) som gäller särskilt stöd.

Vid tillsynen framkommer att skolan måste förbättra arbetet med uppföljning och utvärdering av måluppfyllelsen på en skolövergripande nivå. Skolinspektionen poängterar att bedömningen av måluppfyllelsen inte får koncentreras till endast de ämnen där det finns nationella ämnesprov att tillgå. Skolinspektionen understryker också vikten av att rektorn kontinuerligt följer upp och analyserar verksamhetens resultat, för att därmed kunna sätta in adekvata åtgärder för en ökad måluppfyllelse.

Enligt rektorn framgår av skolans trivselenkät att eleverna i stort sett trivs bra och känner sig trygga på skolan. Detta bekräftas av enkätsvaren i den skolenkät som Skolinspektionen genomfört våren 2012 med elever i årskurs 5, vårdnadshavare och pedagogisk personal. Enkätresultaten talar också för att de vuxna på skolan ingriper om de uppmärksammar att elever är elaka mot varandra. Dock anges i skolans kvalitetsredovisning att enkätresultat visar att en stor andel elever upplever att någon varit dum eller blivit utsatt för kränkande behandling. Vidare anges att detta är ett av skolans huvudsakliga utvecklingsområden. Skolinspektionen påtalar i beslutet att skolan måste genomföra ytterligare åtgärder för att motverka kränkande behandling av elever. Därtill konstateras att skolans plan mot kränkande behandling inte uppfyller författningarnas krav.

Inför tillsynen inkommer till Skolinspektionen samtal och mail från föräldrar angående bristande ordning och kränkningar i en klass på skolan. Vid Skolinspektionens besök lyftes frågan varvid det framkommer att skolan uppmärksammar, utreder och arbetar för att åtgärda omständigheter som påverkar situationen i klassen negativt. Skolinspektionen ser dock allvarligt på situationen och kommer därför vid ett återbesök på skolan i april 2013 att följa upp situationen med elever, lärare och skolledning.

Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Umeå kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 1 april 2013 redovisas för Skolinspektionen. Skolledningen får härtill muntligen redovisa vidtagna åtgärder i samband med Skolinspektionens uppföljningsbesök i april 2013.

Trygghet och studiero**Bedömning**

Umeå kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Skolan måste genomföra ytterligare åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling.
- Rektorn vid Täfteå skola måste se till att det för skolenheten finns en plan mot kränkande behandling som uppfyller skollagens krav.

Motivering

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. I läroplanen för grundskolan fastslås att ingen ska i skolan utsättas för kränkande behandling.

Av skollagen framgår att det är huvudmannens ansvar att se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Vidare ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan mot kränkande behandling. Denna plan ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska också innehålla en redogörelse för vilka åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. I Skolverkets allmänna råd, Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling, 2012, framhålls att planen ska avspegla och utgå från förhållandena i varje enskild verksamhet.

Täfteå skola arbetar medvetet med att förebygga kränkande behandling, exempelvis genomförs temadagar och trivselaktiviteter över klassgränserna. Skolans likabehandlingsteam träffas regelbundet för att stämma av situationen på skolan och för att följa upp händelser och incidenter. I skolan finns kamrattstödare som samtalar med personal om trivsel på skolan m.m.

Dock anges i skolans kvalitetsredovisning att enkätresultat visar att en stor andel elever upplever att någon varit dum eller blivit utsatt för kränkande behandling. Vidare anges att detta är ett av skolans huvudsakliga utvecklingsområden. Trots att skolan identifierat detta utvecklingsbehov, saknas analys och beslut om förbättringsåtgärder. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver förbättra sitt arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Det är viktigt att kartläggningen av elevernas trygghet och trivsel samt uppfattning om förekomst av kränkande behandling, ligger till grund för en analys genom vilken risker kan identifieras och tidigare insatser utvärderas. Vidare

måste skolan utifrån analysen formulera mål för det förebyggande arbetet samt planera och utföra förbättringsinsatser. Skolan måste också se till att eleverna är delaktiga när man avgör vilka insatser som ska sättas in.

Täfteå skola har en plan mot kränkande behandling som också är en likabehandlingsplan. Planen är daterad den 4 maj 2010. Av planen framgår bland annat en rad åtgärder som skolan avser att vidta för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Insatserna är generellt beskrivna och inte konkreta utifrån skolans behov detta läsår. Det saknas alltså information om vilka åtgärder som avses att vidtas som resultat av en genomgång av de aktuella förhållandena i Täfteå skola. Vidare ska en redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts tas in i efterföljande års plan. I sammanhanget kan framhållas att arbetet med planen mot kränkande behandling ska ses som en del av det främjande och förebyggande arbetet.

Inför tillsynen inkommer till Skolinspektionen samtal och mail från föräldrar angående bristande ordning och kränkningar i en klass på skolan. Vid Skolinspektionens besök lyftes frågan. I intervju med rektorn framkommer att skolan uppmärksammar, utreder och arbetar för att åtgärda omständigheter som påverkar situationen i klassen negativt. Utredningen visar i detta fall inte annat än att rektor och lärare vidtar de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma tillrätta med ordningsstörande beteende samt att åtgärder genomförs för att förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. Inte desto mindre ser Skolinspektionen allvarligt på situationen och kommer därför vid ett återbesök på skolan i april 2013 att följa upp situationen med elever, lärare och skolledning.

Författning

5 kap. 3 § och 6 kap. 6-8 §§ skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Umeå kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn måste se till att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som innehåller uppföljning och utvärdering av elevernas resultat i förhållande till målen och kunskapskraven på skolenhetsnivå i alla ämnen där det finns kunskapskrav. Detta arbete ska dokumenteras.

Motivering

Rektorn ska enligt skollagen ansvara för att utbildningen systematiskt och kontinuerligt planeras, följs upp och utvecklas. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Av intervju med rektorn och av den skriftliga dokumentationen framgår att skolan har rutiner för ett systematiskt kvalitetsarbete. Dock framgår inte av skolans dokumenterade kvalitetsarbete på skolnivå elevernas kunskapsresultat relaterad till läroplanens kunskapskrav i alla ämnen. Det fortlöpande kvalitetsarbetet på skolan består bland annat i att lärarna följer upp elevernas utveckling och resultat på nationella prov vid arbetslagsträffar och klasskonferenser. Kvalitetsarbetet finns dokumenterat i skolans kvalitetsredovisning. I den senaste kvalitetsredovisningen från år 2011/12, som Skolinspektionen tagit del av, finns elevernas kunskapsresultat redovisad i begränsad utsträckning. I denna presenteras endast resultat på screeningtester i svenska och matematik för alla grundskolans årskurser samt resultat på nationella prov i svenska och matematik i årskurs 3. När det gäller svenska och matematik ligger skolans analyser av resultat till grund för förbättringsåtgärder som skolan avser vidta.

I samband med faktakontroll av rapporten anger rektorn att eleverna i årskurs 3 har godkända resultat i ämnen som har kunskapskrav.

Skolinspektionen bedömer att det systematiska kvalitetsarbetet är ett område som Täfteå skola behöver arbeta vidare med. En systematisk dokumentation av kunskapsresultaten på skolnivå gör det möjligt att se skillnader i resultaten över tid och mellan olika ämnen. Bedömningen av måluppfyllelse får inte koncentreras endast till de ämnen där det finns nationella ämnesprov att tillgå. Skolinspektionen betonar vikten av att skolan även följer upp måluppfyllelsen på skolnivå i övriga ämnen kopplat till respektive ämnes centrala innehåll och kunskapskrav.

Rektorn måste på skolenhetsnivå följa upp, sammanställa och analysera kunskapsresultaten i de ämnen där det finns kunskapskrav att uppnå. Detta för att

möjliggöra en analys av förbättringsområden och för att kunna fatta beslut om förbättringsåtgärder. Resultat och måluppfyllelse, analys och åtgärder enligt ovan bör ingå i dokumentationen av skolans kvalitetsarbete.

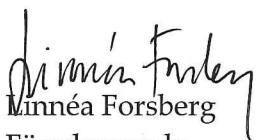
Författning

4 kap. 4-6 §§ skollagen

I ärendets slutliga handläggning har utredarna Britta Seeger och Stina Johansson deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Blomberg
Enhetschef

Minnéa Forsberg
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).